

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1973 r.

w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny lub pobieranie nauki oraz uznawania żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin.

Na podstawie art. 28 ust. 3 i art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220 i z 1972 r. Nr 53, poz. 342) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Odracanie zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny.

§ 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny udziela się poborowemu uznanemu za jedynego żywiciela swojej rodziny.

§ 2. 1. Za jedynego żywiciela rodziny uznaje się poborowego, na którym wyłącznie spoczywa obowiązek:

- 1) utrzymywania członków rodziny albo
 - 2) sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów
- jeżeli obowiązek ten rzeczywiście spełnia i nie ma innych członków rodziny, którzy mogliby go spełniać.

2. Za jedynego żywiciela rodziny można w uzasadnionych wypadkach uznać poborowego, od którego osobistej pracy zależy w przeważającej mierze utrzymanie członków jego rodziny.

§ 3. 1. Członkami rodziny, których utrzymywanie uzasadnia uznanie poborowego za jedynego żywiciela rodziny, są:

- 1) rodzice i dziadkowie,
- 2) żona i dzieci (własne, przysposobione, pasierbowie oraz dzieci obce wzięte na wychowanie i utrzymanie),
- 3) rodzeństwo.

2. Za członka rodziny, którego utrzymywanie uzasadnia uznanie poborowego za jedynego żywiciela rodziny, uważa się również osobę, która wychowywała i utrzymywała poborowego przez okres co najmniej 3 lat przed ukończeniem przez niego 18 roku życia.

§ 4. 1. Rodzice, dziadkowie, żona lub osoba, o której mowa w § 3 ust. 2, pozostają na utrzymaniu poborowego, jeżeli:

- 1) są w wieku: mężczyzna powyżej 60 lat, a kobieta powyżej 55 lat i głównym źródłem ich utrzymania jest praca poborowego lub
- 2) wychowują co najmniej jedno z dzieci lub rodzeństwo poborowego w wieku do lat 8 i ze względu na konieczność sprawowania opieki nad nimi nie mogą podjąć pracy zarobkowej, a nie ma innych członków rodziny, którzy mogliby opiekę tę sprawować.

2. Dzieci (własne, przysposobione, pasierbowie oraz dzieci obce wzięte na wychowanie i utrzymanie) lub rodzeństwo pozostają na utrzymaniu poborowego, jeżeli:

- 1) nie mają ukończonych 16 lat życia lub
- 2) nie pracują zarobkowo i odbywają studia dzienne w szkole wyższej oraz nie pobierają stypendiów — do ukończenia 24 lat życia albo
- 3) nie pracują zarobkowo i pobierają naukę w trybie stacjonarnym:
 - a) w szkole zawodowej (studium zawodowym) dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących — do ukończenia 22 lat życia lub
 - b) w innej szkole średniej niż określona pod lit. a) — do ukończenia 20 lat życia, lub
 - c) w zasadniczej szkole zawodowej — do ukończenia 18 lat życia.

3. Osoby, o których mowa w § 3, pozostają na utrzymaniu poborowego także w razie zaliczenia ich orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia:

- 1) do I lub II grupy inwalidów albo
- 2) do III grupy inwalidów z przeciwwskazaniami co do możliwości wykonywania dotychczasowego zatrudnienia

— jeżeli nie mają zapewnionego utrzymania z tytułu zaopatrzenia inwalidzkiego lub emerytalnego albo z innych źródeł.

§ 5. Za jedynego żywiciela rodziny uznaje się również poborowego, który pracuje w indywidualnym gospodarstwie rolnym, stanowiącym główne źródło utrzymania jego rodziny, jeżeli prowadzenie tego gospodarstwa jest zależne wyłącznie od pracy poborowego, a w szczególności, jeżeli:

- 1) w gospodarstwie rolnym nie ma innego członka rodziny zdolnego do zastąpienia poborowego przy wykonywaniu podstawowych prac w danym gospodarstwie lub
- 2) zdolni do pracy w gospodarstwie rolnym członkowie rodziny pracują w wyuczonym zawodzie lub we własnym gospodarstwie i z tego powodu ich powrót do pracy w danym gospodarstwie nie jest możliwy, a dożadne udzielanie przez nich pomocy w podstawowych pracach nie zapewni prowadzenia gospodarstwa albo
- 3) gospodarstwo rolne w okresie dwóch lat przed stawieniem się poborowego do poboru uległo w znacznej mierze zniszczeniu z powodu klęski żywiołowej (poza-

ru, powodzi, huraganu itp.) i doprowadzenie go do poprzedniego stanu bez udziału w pracy poborowego byłoby niemożliwe.

§ 6. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej można udzielić poborowemu samotnemu prowadzącemu osobiście gospodarstwo rolne, jeżeli nie posiada on żadnych członków rodziny, którzy mogliby zająć się prowadzeniem tego gospodarstwa.

§ 7. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej można również udzielić poborowemu, którego praca we własnym zakładzie rzemieślniczym lub w zakładzie rzemieślniczym należącym do członków jego rodziny stanowi główne źródło utrzymania członków rodziny poborowego, jeżeli posiada on odpowiednie uprawnienia do prowadzenia tego zakładu lub wykształcenie (przygotowanie) odpowiadające charakterowi działalności zakładu. Przepis § 5 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Podanie o odroczenie zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny może wnieść poborowy lub członek rodziny pozostający na jego utrzymaniu.

2. Podanie wnosi się do organu właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu członka rodziny pozostającego na utrzymaniu poborowego, a mianowicie do:

- 1) urzędu gminy (miasta i gminy) albo
- 2) organu do spraw wewnętrznych prezydium miejskiej lub dzielnicowej rady narodowej.

3. Podanie wnosi się na ustalonym formularzu. W podaniu powinny być wskazane okoliczności, które uzasadniają odroczenie. W razie potrzeby organ przyjmujący podanie może zażądać udowodnienia poszczególnych okoliczności.

§ 9. 1. W szczególnie uzasadnionych wypadkach z wnioskiem o odroczenie zasadniczej służby wojskowej poborowemu, o którym mowa w § 5 i 6, może wystąpić z urzędu:

- 1) naczelnik gminy (miasta i gminy),
- 2) przewodniczący prezydium miejskiej rady narodowej w mieście nie stanowiącym powiatu,
- 3) kierownik właściwego do spraw rolnych organu prezydium miejskiej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat nie podzielonym na dzielnice.

2. We wniosku powinny być wskazane okoliczności, które uzasadniają odroczenie. Wystąpienie z wnioskiem wymaga zgody poborowego lub członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu.

3. Wnioski o odroczenie zasadniczej służby wojskowej (ust. 1) kieruje się do organu do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej.

§ 10. 1. Do podania o odroczenie zasadniczej służby wojskowej z tytułu pozostawania na utrzymaniu poborowego członka rodziny ubiegającego się o zaliczenie do jednej z grup inwalidów należy dołączyć odpowiednie dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 22 grudnia 1972 r. w sprawie szczegółowych zadań, organizacji i postępowania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia (Dz. U. z 1973 r. Nr 1, poz. 2).

2. Wywiad zawodowy z miejsca pracy, przewidziany w rozporządzeniu powołanym w ust. 1, sporządza dla osoby zatrudnionej w uspołecznionym zakładzie pracy kierownik tego zakładu lub osoba przez niego upoważniona. Dla osoby zatrudnionej w indywidualnym gospodarstwie rolnym albo w zakładzie rzemieślniczym warunki pracy stwierdza naczelnik gminy (miasta i gminy) lub organ do spraw wewnętrznych prezydium miejskiej (dzielnicowej)

rady narodowej, w sposób ustalony w przepisach wydanych na podstawie § 34.

3. Członkowie rodziny poborowego uznani za inwalidów II lub III grupy, którzy ubiegają się o zmianę tej grupy, powinni dołączyć do podania orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, o którym mowa w § 4 ust. 3, oraz zaświadczenie lekarskie stwierdzające pogorszenie ich stanu zdrowia.

§ 11. 1. W razie ubiegania się o odroczenie zasadniczej służby wojskowej z tytułu pozostawania członka rodziny na utrzymaniu poborowego organ do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej przesyła dokumenty, o których mowa w § 10 ust. 1 i 3, z wyjątkiem podania o odroczenie zasadniczej służby wojskowej, do właściwej komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, jeżeli warunkiem uznania poborowego za jedyne go żywiciela rodziny jest wydanie orzeczenia o inwalidztwie członka jego rodziny lub zaliczenie tej osoby do innej grupy inwalidów.

2. Komisja, o której mowa w ust. 1, wydaje orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów. W razie zaliczenia osoby badanej do III grupy inwalidów w orzeczeniu określa się również, czy istnieją przeciwwskazania do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia. Odpis wydanego orzeczenia komisja przesyła organowi, o którym mowa w ust. 1.

3. Wydane przez komisję orzeczenie jest ważne przez okres jednego roku, chyba że komisja ustanowi inny okres ważności orzeczenia.

§ 12. 1. Organ, do którego wniesione zostało podanie (§ 8 ust. 2), po dokonaniu oceny okoliczności przedstawionych w podaniu i załączonych dokumentach wydaje opinię co do istnienia lub braku warunków uzasadniających uznanie poborowego za jedyne go żywiciela rodziny.

2. Naczelnik gminy (miasta i gminy) oraz organ do spraw wewnętrznych prezydium miejskiej rady narodowej w mieście nie stanowiącym powiatu i dzielnicowej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat przesyła otrzymane podanie wraz ze swoją opinią do organu do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat podzielonym na dzielnice) rady narodowej.

§ 13. Organ do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej przesyła podanie wraz z własną opinią do właściwej komisji poborowej, która podejmuje decyzję w sprawie odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny, w trybie i na zasadach określonych w przepisach o przygotowaniu i przeprowadzeniu poboru.

Rozdział 2

Odraczanie zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki.

§ 14. 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki udziela się poborowym będącym studentami (słuchaczami, uczniami):

- 1) szkół wyższych,
- 2) szkół (studiów) zawodowych dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących,
- 3) państwowych szkół artystycznych II stopnia,
- 4) techników (liceów zawodowych),
- 5) pedagogicznych szkół technicznych (techników przemysłowo-pedagogicznych),
- 6) państwowych studiów kulturalno-oświatowych i bibliotekarskich,
- 7) liceów ogólnokształcących.

2. Odroczenia udziela się studentom (słuchaczom, uczniom) szkół wymienionych w ust. 1 pkt 1—6 odbywającym studia (pobierającym naukę) systemem dziennym lub wieczorowym w trybie stacjonarnym. Warunkiem udzielenia odroczenia osobom odbywającym studia (pobierającym naukę) w systemie wieczorowym w trybie stacjonarnym jest podjęcie zatrudnienia i przepracowanie przed przyjęciem na studia (naukę) czasu określonego w przepisach ustalających warunki przyjmowania do tych szkół.

3. Uczniom liceów ogólnokształcących (ust. 1 pkt 7) odroczenia udziela się tylko w razie pobierania nauki systemem dziennym w trybie stacjonarnym.

4. Odroczenie udzielone studentom szkół wyższych, wymienionych w ust. 1 pkt 1, traci moc w razie przeznaczenia ich do wojskowego szkolenia studentów.

§ 15. Odroczenia udziela się:

- 1) studentom szkół wyższych (§ 14 ust. 1 pkt 1) — do ukończenia studiów, jednak nie dłużej niż do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 24 lata życia,
- 2) uczniom (słuchaczom) szkół (studiów) wymienionych w § 14 ust. 1 pkt 2 i 3 — do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22, a jeżeli uczęszczają do ostatniej klasy — 23 lata życia,
- 3) uczniom (słuchaczom) szkół wymienionych w § 14 ust. 1 pkt 4—7 — do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 21, a jeżeli uczęszczają do ostatniej klasy — 22 lata życia.

§ 16. 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki nie udziela się jednak poborowym:

- 1) studentom zawieszonym w prawach studenta,
- 2) studentom skreślonym z listy studentów — przez okres 2 lat od chwili skreślenia, chociażby w tym okresie ponownie rozpoczęli studia,
- 3) uczniom (słuchaczom) szkół (studiów) dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących, jeżeli przed rozpoczęciem nauki w tych szkołach ukończyli średnią szkołę techniczną (technikum, liceum zawodowe),
- 4) uczniom (słuchaczom) szkół (studiów) wymienionych w § 14 ust. 1 pkt 2—7, jeżeli z przedstawionego zaświadczenia szkoły wynika, że poborowy nie będzie mógł ukończyć nauki do osiągnięcia wieku określonego w § 15 pkt 2 i 3,
- 5) uczniom (słuchaczom) szkół prowadzonych przez organizacje i instytucje oraz osoby prawne i fizyczne na podstawie art. 39 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. z 1961 r. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i z 1972 r. Nr 16, poz. 114), z wyjątkiem szkół prowadzonych przez organizacje zawodowe, spółdzielcze i młodzieżowe.

2. Komisja poborowa może odmówić udzielenia odroczenia ze względu na odbywanie studiów (pobieranie nauki) poborowemu, który bez uzasadnionych przyczyn nie stawiał się do poboru w określonym terminie i miejscu albo nie przedstawił zaświadczenia szkoły w dniu stawienia się do poboru lub w terminie ustalonym przez komisję poborową.

§ 17. 1. Poborowy ubiegający się o odroczenie zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki jest obowiązany przedstawić w czasie stawiania przed komisją poborową zaświadczenie szkoły stwierdzające odbywanie studiów lub pobieranie nauki.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) pełną nazwę szkoły,
- 2) nazwisko i imię, imię ojca oraz datę i miejsce urodzenia studenta (słuchacza, ucznia),
- 3) określenie roku studiów, na którym student (słuchacz)

odbywa studia (klasy, w której uczeń pobiera naukę), oraz czas trwania studiów (nauki w szkole),

- 4) rok nauki (klasę) oraz pełną nazwę szkoły, do której student (słuchacz) uczęszczał w poprzednim roku nauki (roku szkolnym),
- 5) informację, czy student (słuchacz) korzysta z urlopu dziekańskiego (urlopu udzielonego przez dyrektora studium nauczycielskiego) i na jaki okres urlop ten został udzielony,
- 6) miejsce i datę wystawienia zaświadczenia, pieczęć urzędową szkoły oraz podpis dziekana wydziału szkoły wyższej lub dyrektora szkoły.

§ 18. 1. Poborowy, który po zakończeniu poboru, a przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej został przyjęty na studia (naukę) do jednej ze szkół określonych w § 14 ust. 1 jest obowiązany — w celu uzyskania odroczenia zasadniczej służby wojskowej — złożyć zaświadczenie określone w § 17 do organu do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej. Zaświadczenie to powinno być złożone w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego w danej szkole.

2. O złożeniu przez poborowego zaświadczenia organ określony w ust. 1 zawiadamia natychmiast powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy oraz wyznacza poborowemu termin i miejsce stawienia się do najbliższego poboru.

§ 19. Szkoła, w której odbywają studia (pobierają naukę) poborowi korzystający z odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów (pobieranie nauki), jest obowiązana zawiadomić w terminie 7 dni właściwy powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy o wygaśnięciu warunków, które stanowiły podstawę udzielenia poborowemu odroczenia zasadniczej służby wojskowej.

Rozdział 3

Uznawanie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową za jedynych żywicieli rodzin.

§ 20. Żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową może być uznany za jedynego żywiciela rodziny, jeżeli zaistniały odpowiednie warunki określone w § 2—5 i § 7.

§ 21. Żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową może być również uznany za jedynego żywiciela rodziny w razie nabycia gospodarstwa rolnego w drodze dziedziczenia, jeżeli nie posiada żadnych członków rodziny, którzy mogliby zająć się prowadzeniem tego gospodarstwa.

§ 22. 1. Podanie o uznanie za jedynego żywiciela rodziny może wnieść żołnierz lub członek rodziny pozostający na jego utrzymaniu. Podanie wnosi się do organów określonych w § 8 ust. 2. Podanie wniesione do niewłaściwego organu powinno być niezwłocznie przekazane właściwemu organowi.

2. W wypadku, o którym mowa w § 21, naczelnik gminy (miasta i gminy), przewodniczący prezydium miejskiej rady narodowej w mieście nie stanowiącym powiatu lub kierownik właściwego do spraw rolnych organu prezydium miejskiej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat nie podzielonym na dzielnice może wystąpić z urzędu w trybie określonym w § 9 ust. 2 i 3 z wnioskiem o uznanie żołnierza za jedynego żywiciela rodziny.

§ 23. 1. Żołnierz wnosi podanie za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa służbę. Podanie żołnierza nie podlega opiniowaniu przez jego przełożonych.

2. W razie ubiegania się żołnierza o uznanie go za jedynego żywiciela rodziny w wypadku, o którym mowa w § 21, organ, do którego wniesione zostało podanie żoł-

nierza, wykonuje z urzędu wszystkie czynności niezbędne do skompletowania i udokumentowania tego podania.

§ 24. 1. Decyzję o uznaniu lub nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny wydaje organ do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, na której obszarze działania zamieszkują członkowie rodziny pozostający na utrzymaniu żołnierza.

2. Decyzja powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie.

§ 25. Decyzję, o której mowa w § 24, przesyła się osobie, która wniosła podanie. Jeżeli podanie wniósł żołnierz, decyzję przesyła się do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa służbę, w celu doręczenia mu jej za pokwitowaniem odbioru.

§ 26. 1. Od decyzji o nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny służy odwołanie do organu do spraw wewnętrznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

2. Odwołanie wnosi się na piśmie w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem organu, który wydał decyzję.

3. Żołnierz wnosi odwołanie za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa służbę. Odwołanie żołnierza nie podlega opiniowaniu przez jego przełożonych.

§ 27. Organ, który wydał decyzję o nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny, może w razie wniesienia odwołania zmienić swoją decyzję bez przekazywania sprawy organowi określonymu w § 26 ust. 1, jeżeli odwołanie uzna w całości za słuszne.

§ 28. 1. Organ do spraw wewnętrznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może wskutek wniesionego odwołania utrzymać w mocy albo uchylić zaskarżoną decyzję.

2. W razie uchylenia decyzji organ, o którym mowa w ust. 1, wydaje nową decyzję albo przekazuje sprawę organowi, który wydał uchyloną decyzję, do ponownego rozpatrzenia i wydania nowej decyzji.

§ 29. 1. Decyzję o uznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny organ, który ją wydał (§ 24 ust. 1), przesyła wraz z aktami sprawy do właściwego wojewódzkiego sztabu wojskowego (sztabu wojskowego miasta wyłączonego z województwa) za pośrednictwem powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego, w celu zwolnienia żołnierza z dalszego odbywania zasadniczej służby wojskowej.

2. Na podstawie otrzymanej decyzji szef wojewódzkiego sztabu wojskowego (sztabu wojskowego miasta wyłączonego z województwa) zarządza zwolnienie żołnierza z zasadniczej służby wojskowej oraz zwraca otrzymane akta organowi, który wydał decyzję.

§ 30. 1. Organ do spraw wewnętrznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może uchylić w trybie nadzoru decyzję wydaną przez organ określony w § 24 ust. 1. Przepis § 28 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Szef wojewódzkiego sztabu wojskowego (sztabu wojskowego miasta wyłączonego z województwa), w razie

powzięcia zastrzeżenia co do zgodności ze stanem faktycznym decyzji o uznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny, może nie zarządzić zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej, lecz przesać decyzję wraz z aktami sprawy do organu określonego w ust. 1, z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy w trybie nadzoru, uzasadniając jednocześnie swoje zastrzeżenia. O skierowaniu sprawy do rozpatrzenia w trybie nadzoru należy zawiadomić osobę, która podanie wniosła.

§ 31. 1. Każda decyzja o uznaniu lub nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny może być w każdym czasie uchylona w trybie nadzoru przez Ministra Spraw Wewnętrznych, jeżeli została wydana z naruszeniem przepisów prawa.

2. W razie uchylenia decyzji przez Ministra Spraw Wewnętrznych, organ, który ją wydał, rozpatruje sprawę ponownie i wydaje nową decyzję, którą przesyła Ministrowi Spraw Wewnętrznych, wojewódzkiemu sztabowi wojskowemu (sztabowi wojskowemu miasta wyłączonego z województwa) oraz osobom zainteresowanym.

§ 32. W sprawach dotyczących trybu uznawania żołnierzy za jedyne żywicieli rodzin stosuje się odpowiednio przepisy § 10—12.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 33. Do żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy stosuje się odpowiednio:

- 1) przepisy rozdziału 1 — jeżeli w czasie przerwy w odbywaniu służby wojskowej powstaną warunki uzasadniające uznanie ich za jedyne żywicieli rodzin,
- 2) przepisy rozdziału 2 — jeżeli w czasie przerwy w odbywaniu służby wojskowej zostali przyjęci na studia lub naukę do jednej ze szkół określonych w § 14 ust. 1.

§ 34. Szczegółowe czynności urzędu gminy (miasta i gminy) oraz organu do spraw wewnętrznych prezydium rady narodowej w sprawach związanych z rozpatrywaniem, opiniowaniem i przysyłaniem podań i wniosków o odroczenie poborowemu zasadniczej służby wojskowej lub o zwolnienie żołnierza z odbywania tej służby z powodów, o których mowa w rozporządzeniu, oraz czynności organów kontrolnych w tym zakresie, jak również wzory obowiązujących druków określa Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 35. Poborowi, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia korzystają z odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na pobieranie nauki na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zachowują prawo do tego odroczenia do czasu jego wygaśnięcia.

§ 36. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1968 r. w sprawie warunków i zasad udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania żołnierzy za jedyne żywicieli rodzin (Dz. U. Nr 28, poz. 185).

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*